

Greenpeace hørings svar til

Udkast til Det danske hav- og fiskeriudviklingsprogram 2014-2020

EU's hav og fiskerifond og EU's fælles fiskeripolitik har potentialet til at levere et fiskeri i bedre balance med naturen. Men det forudsætter, at implementeringen bruger de elementer af aftalerne, der har genopbygningen af fiskebestande, genopbygning og beskyttelse og marin natur i centrum samt støtter det nødvendige skift i den måde, der fiskes på, sådan at fiskeriet i fremtiden basere sig på naturskånsomt fiskeri. På den måde vil havene og fiskeriet komme styrket ud i 2020.

Overordnet set mener Greenpeace ikke, at der bør ydes statsstøtte til fiskeri, forarbejdning, havneopbygning mm. Men at offentlige midler skal bruges til at sikre beskyttelse og genopbygning af naturen og fiskebestandene, samt til dataindsamling og kontrol. Det sagt, så er det et faktum, at midler tilstrømmer sektoren, og i den kontekst er det for Greenpeace vigtigt, at disse midler bruges på den mest bæredygtige måde. Det vil sige, at man støtter de fiskerier, fiskerimetoder og tiltag, der overordnet set er bedst for naturen, bestandene og samfundet.

Denne prioritering ser vi desværre ikke i dette udkast. Omdrejningspunktet er, som i det nuværende program, det store tunge trawlfiskeri og der er for lidt fokus på at genoprette fiskebestande, naturen og udvikle det naturskånsomme fiskeri.

Greenpeace mener, at hav og fiskerifonden bør støtte:

- Dataindsamling med fokus på opnåelse af målsætningerne i naturdirektiverne – herunder storskalaforøg med fuldt beskyttede områder samt områder hvor kun naturskånsomt fiskeri er tilladt
- Naturbeskyttelse og naturgenopretning – herunder oprettelse af beskyttede områder
- Tiltag der sikre genopbygning af fiskebestande samt opnåelse af forpligtigelser i naturdirektiverne
- Kontrol

Njalsgade 21G, 2.sal 29B, Box 151 64, 2300 København S Tlf 33 93 53 44 www.greenpeace.dk info.dk@greenpeace.org	Stora Robertsgatan 20-22 A 00171 Helsinki Puh 09-698 63 17 www.greenpeace.fi info.fi@greenpeace.org	PB 6803, St Olavspl 1 0130 Oslo tlf 22 20 83 79 www.greenpeace.no info.no@greenpeace.org	Rosenlundsgatan 104 65 Stockholm Tel 08-702 70 70 www.greenpeace.se info.se@greenpeace.org
---	--	---	---

- Det naturskånsomme kystfiskeri¹ via adgang til områder, bedre håndtering og kvalitetssikring af fangsten, bedre distribution, tiltag på mindre havner (evt. under nærmere bestemmelser og en begrænset periode godtgørelse for ødelagte fangster som følge af sæler)
- Et mærke for naturskånsomt fiskeri

Eksporten af økologiske varer er firedoblet siden 2006 og nåede i 2011 1.038 millioner kroner, en stigning på 21 pct. alene fra 2010. Det økologiske eksporteventyr understøtter Fødevarerministeriet blandt andet gennem midler til udvikling af nye produkter og målrettet eksportfremme. Der er ikke noget, der taler imod, at skånsomt fanget fisk ikke kunne gøres til det næste gode bæredygtige eventyr for Danmark. Fødevarerminister Dan Jørgensen vil gerne have fokus på vækst og danske gode fiskeprodukter, der blandt andet er fisket under hensyn til miljøet og bevaring af bestandene. Men de øvrige EU lande er på vej i samme retning og skal overholde de samme regler som Danmark. Et velforvaltet og bæredygtigt naturskånsomt fiskeri med et statskontrolleret mærke er det sted, hvor Danmark kan skille sig positivt ud fra det øvrige europæiske fiskeri. Storbritannien og Tyskland var først med på bølgen i forhold til MSC. Det er netop disse markeder som Danmark eksportere mest fisk til, og netop de markeder, vi skal ramme ved at satse på det naturskånsomt fiskeri med en god historie.

Det er desværre ikke de visioner og den satsning der gennemsyre programmet. Dette program er mere af det samme, og gør ikke op med årtiers favorisering af det tunge fiskeri og manglende fokus på naturbeskyttelse og genopbygning af fiskebestandene.

Midlerne vil gå til trawlflåden – præcis som nu

Fx er er midlerne til opnåelse af Danmarks forpligtigelser på naturområdet i regi af havstrategidirektivet samt habitatdirektivet fokuseret på opbygning af viden, og en fortsættelse af trawlfiskeriet også i naturbeskyttede områder via udvikling af "bedre" trawlredskaber. Greenpeace er ikke modstander af at der opbygges viden med henblik på at implementere naturdirektiverne, men vi mener, at der allerede i dag foreligger tilstrækkelig viden til at beskytte naturen betydeligt mere end man gør i dag. Derfor bære programudkastet på dette område lidt præg af at være en syltekrukke.

Programudkastet lægger op til, at der er EU-midler at hente til at øge selektiviteten, bygge fartøjer om til at håndterer de uønskede fangster samt forbedre energieffektiviteten. Dette er alle tiltag, der udelukker det kystnære skånsomme fiskeri, da dette fiskeri ikke har problemer med udsmid eller et stort brændstofforbrug.

Ud af 380 millioner kroner, der blev bevilget til modernisering af danske fiskefartøjer i perioden 2004-10, gik 82 procent til trawlfartøjer. Det langt mere skånsomme garnfiskeri modtog i samme periode kun 4 procent af støtten. Samtidig øgede mange

¹ Defineret som fartøjer under 15 meter på maks. 25 tons, som fisker med passive redskaber samt semi-passive redskaber som snurpenot og snurrevod med tynde tove. Denne definition er taget fra "rapport fra arbejdsgruppe om kystfiskeri" som en mulig måde at afgrænse det naturskånsomme kystfiskeri på

af de effektiviseringer, der blev givet tilskud til fartøjernes fiskerikapacitet², og ordningerne med energieffektivisering blev af daværende fødevareminister Mette Gjerskov (S) undsagt, idet disse energieffektiviseringer ifølge ministeren "*ikke er hensigtsmæssige i bestræbelserne på at opnå et bæredygtigt fiskeri*"³. Det er derfor overraskende at se, at støtten til sådanne projekter ikke er fjernet fra det nye program. For til trods for ministeren udtalelser om energieffektiviseringer har udkastet til den danske implementering af EMFF disse projekter med.

Dermed har dette udkast præcis de samme fejl og mangler som det nuværende program, hvilket igen vil føre til, at det er de store trawlfartøjer som bliver støtteberettigede på bekostning af kystfiskeriet.

Få midler til kystfiskerne – til trods for politisk vilje til at sikre dette fiskeri

Grundet fokus på energiforbedringer samt fokus på at nedbringe udsmidet af fisk er den naturskånsomme del af flåden – som beskrevet ovenover - afskåret fra en stor del af midlerne. Der ligger med EMFF muligheden for at lave en handlingsplan for udviklingen af kystfiskeriet. Danmark burde som gribe denne mulighed kystfiskeriet med afsæt i de anbefalinger, der kom fra arbejdsgruppen, og ikke afskrive denne mulighed med henvisning til, at vi har mindre end 1000 fartøjer.

I 2012 nedsatte Mette Gjerskov (S) en arbejdsgruppe med det formål at komme med konkrete input til hvordan kystfiskeriet kunne sikres fremover. Udvalget afleverede en rapport til ministeren. Der er ikke sket andet siden denne rapport end mindre justeringer for den danske kystfiskerordning. Justeringer der efter Greenpeace' bedste vurdering ikke vil sikre det naturskånsomme fiskeri for fremtiden. Denne rapport kunne passende danne grundlag for en handleplan for udviklingen af kystfiskeriet.

Det nuværende program har favoriseret de store fartøjer. 57 % af støtten til erhvervsfiskere gik i perioden 2004 – 2010 til en lille gruppe af kun 20 storfiskere⁴. Dette program gør desværre ikke op med denne skæve fordeling, hvilket igen vil betyde at det mindre fiskeri forbigås.

Det kom desuden frem på mødet i Fiskeriudviklingsudvalget tirsdag den 3. juni, at Danmark havde problemer med Artikel 10, der omhandler "*ansøgningers antagelighed*" i forhold til udbetaling af midler under EMFF. Artikel 10 dikterer at for at modtage støtte skal man overholder reglerne i fiskeripolitikken. Grunden til at Danmark havde problemer med denne artikel var at det til dato kun var Danmark, Estland og Holland, der havde implementeret kontrolforordningen, og som derfor havde de nødvendige værktøjer til at vurdere om ansøgerne havde forbrudt sig imod reglerne i fiskeripolitikken. Danmark havde i den henseende taget kontakt til Kommissionen for at få en "level playingfield" i forhold til artikel 10. Greenpeace mener, at dette er en helt forfejlet fortolkning fra Danmarks side, at man vil sikre "level

² <http://www.ft.dk/samling/20121/almdel/flf/spm/291/svar/1038954/1229511/index.htm>

³ <http://www.ft.dk/samling/20121/almdel/flf/spm/167/svar/1030316/1218536/index.htm>

⁴ Fiskeristøtte går til stenrige fiskere. Politiken Økonomi. 9. november 2011

playing field” på tværs af grænserne. Betyder det, at Danmark har den holdning at overtrædere i andre lande godt kan få støtte under EMFF og derfor skal overtrædere også have støtte under EMFF i Danmark, fordi det skaber en ”level playing field” for alle dem der ikke overholder reglerne i fiskeripolitikken? Dette er en meget mystisk måde at anskue tingene på. Derfor bør Danmark selvfølgelig implementere EMFFs artikel 10 fuldt ud, og dermed støtte de operatører i Danmark, der overholder gældende lovgivning.

Høringssvaret er bygget kronologisk op i forhold til det udsendte udkast. Først et par generelle betragtninger dernæst kommenteres SWOT, dernæst strategierne.

Generelt

Det er en del steder, hvor der henvises til artikler der ikke syntes relevante. Fx. Henvises der på side 57 i tabel 16, der omhandler indsatser for at forbedre den akvatiske biodiversitet til artikel 42. Men artikel 42 omhandler ”*Added value, product quality and use of unwanted catches*”, sådanne fejl er opstået en del steder i det udsendte udkast. Dette skyldes evt. at man ikke har haft den færdige tekst, da man skrev programmet, men dog bør det rettes.

Greenpeace kommentar til SWOT

Side 15: Det fremgår som en styrke at ”*mange mindre landingssteder sikrer lokal forsyning*”. Dette er ikke i tråd med at mange mindre og større fiskerihavne er lukket de senere år, og landingener koncentrerer på færre store havne.

Side 16: Her fremgår det at: ”*En styrkelse af energieffektiviteten kan mindske klimapåvirkning og omkostninger*” – det bør tilføjes følgende: ”*En styrkelse af det naturskånsomme kystfiskeri samt energieffektiviteten kan mindske klimapåvirkning og omkostninger*”.

Side 18: Det fremgår at et af de centrale behov for sektoren er: ”*Udvikling af systemer til håndtering og anvendelse af fangster i overensstemmelse med landingsforpligtelsen*” idet *uønskede bifangster og landingsforpligtelsen er en udfordring for sektoren, og det derfor vurderes at være behov for udvikling af håndtering både om bord og i fiskerihavne samt nye anvendelsesmuligheder af fangsten, herunder nye arter, som bidrager til bioøkonomi*. Greenpeace mener, at fokus bør være på at undgå de uønskede fangster til at begynde med, via øget indsats for at fremme det naturskånsomme fiskeri, område lukninger, genopbygning af bestandene samt selektivitet. Modelleringer fra fx Nordsøen viser at en kombination af landingsforpligtelser med ændringer i fangstmetoder, for at begrænse fangsten af uønskede fisk gavner fugle, pattedyr og de fleste fiskebestande – imens landinger af fangsten man før har discarded ingen betydning har for bæredygtigheden⁵. Greenpeace erkender at der er sket fremskridt i forhold til selektivitet, men mener ikke at offentlige midler skal gå til at bygge større lastrum eller finde nye markeder for fisk,

⁵ Heath, M. R. *et al.* Cascading ecological effects of eliminating fishery discards. *Nat. Commun.* 5:3893 doi: 10.1038/ncomms4893 (2014).

men at midler skal gå til at sikre bæredygtigheden af fiskeriet og mindske fiskeriet påvirkning af de marine økosystemer.

Side 18-19: Det fremgår, at innovation inden for skånsomt fiskeri skal sikre, at Danmark lever op til miljø og naturkrav. Greenpeace mener dog, at lige præcis ordet innovation kan skabe de forkerte rammer for at udvikle det allerede eksisterende skånsomme fiskeri, der findes i Danmark, og ordlyden kan komme til at betyde at det er udvikling af trawlfiskeriet, der kommer fokus på. Derfor er der brug for en yderligere præcisering af, at de rette rammer og betingelserne for det naturskånsomme fiskeri skal skabes sådan at dette fiskeri kan udvikles, uagtet at dette ikke er nye metoder, men faktisk er metoder vi allerede i dag ved er nogle af de bedste for naturen.

Side 20: Konsistens imellem SWOT og målene i havstrategidirektivet.

Dette afsnit har mange mangler og misforståelser, og det er vigtigt at disse bliver rettet. For det første har havstrategidirektivet flere mål, der knytter sig til fiskeriets påvirkning end de to der nævnes. Ud over målsætninger om fiskebestandenes udnyttelse og om den samlede fysiske påvirkning af havbunden er der ligeledes målsætninger vedr. biodiversitet og havets fødenet. Derudover er der en forpligtigelse til at oprette beskyttede områder.

Dernæst står der heller ikke noget direkte om utilsigtede bifangster i havstrategidirektivet. I hvert fald ikke på den måde som bifangster i udkastet ellers er behandlet, nemlig i forhold til at leve op til mindskning af discard i fiskeripolitikken.

Målene i havstrategidirektivet er langt bredere, og det fremgår eksempelvis i den deskriptor der omhandler fødenet⁶ at fiskeriet som regel er størrelsesselektivt, sådan at større individer generelt lider større dødelighed, og derfor indeholder udnyttede fiskebestande relativt færre store fisk og den gennemsnitlige størrelse af fisk er reduceret. En øget selektivitet i fiskeripolitikken, med fokus på at selektere de små fisk fra, og kun fange de store, står derfor i kontrast til målene i havstrategidirektivet om at sikre en normal størrelsesfordeling af de kommercielle arter samt sunde fødenet.

Det er vigtigt at holde for øje at man ikke kan "slå to fluer med et smæk", og tro at man ved at øge selektiviteten i regi af målene i fiskeripolitikken kan leve op til målene i havstrategidirektivet – for dette er ikke tilfældet.

En bedre "selektivitet" i forhold til at undgå store fisk, hajer, rokker og hvaler vil derimod være i tråd med havstrategidirektivets mål.

Kommissionen uddyber desuden at fiskeriintensitet kan være for høj på specifikke komponenter af fødenettet såsom små pelagiske fisk (fx sild, sardin, ansjos, etc.), hvilket kan føre til dramatiske effekter på fødekæden, da disse arter er typisk vigtige byttedyr for mange andre arter. Danmark spiller som en af de helt store fiskerinationer på små arter i fødekæden en helt essentiel rolle i at belyse den større effekt af dette fiskeri på økosystemer, fødenet og fiskebestande da studier har vist at der er brug for

⁶ http://ec.europa.eu/environment/marine/good-environmental-status/descriptor-4/index_en.htm

en reduktion af fiskeriet på disse små arter som led i en økosystemforvaltning af fiskeriet.⁷ Danmark bør derfor sætte midler af til at belyse denne effekt.

Desuden er det lidt uforståeligt at "*behov for viden og materiel til håndtering og sikring af kvaliteten af de af fangede fisk på de mindre fartøjer*" er sat ind i et afsnit der omhandler Konsistens mellem SWOT-analysen og målene i havstrategidirektivet.

Side 32: Under svagheder bør det fremgå at mange havne ikke længere har et aktivt erhvervsfiskeri.

Greenpeace kommentarer til kontekst indikatorer tabel 8

Kontekstindikator 5:

Som bæredygtighedsindikatorer har man i programmet valgt bestandene: Sild i Nordsøen, Kanalen og IIIa; torsk i østlige Østersø; torsk i vestlige Østersø; torsk i Nordsøen, Østlige Kanal og Skagerrak; jomfruhummer i IIIa; tunge i Kattegat og i vestlige Østersø; kuller i Nordsøen; rødspætter i Nordsøen; sej i Nordsøen og Skagerrak. Disse afspejler de fiskebestande som danske fiskere tjener mest på. Undtaget er dog dybvandsrejer, som også udgøre en ikke uvæsentlig indtægtskilde. Dog er der flere arter i danske farvande hvor der foreligger en bestandsvurdering, og i alt er der 200 arter af fisk i danske farvande som alle måske påvirkes af fiskeriet. Så selv hvis disse 9 bestanden skulle fiskes på MSY ved en senere evaluering, vil det ikke kunne tolkes som om at fiskeriet overordnet set er bæredygtigt. Det gør denne indikator ubrugelig, fordi man får man bæredygtighed på papiret – men ikke i virkeligheden.

Greenpeace vil derfor anbefale, at man som minimum medtager alle bestande der er bestandsvurderinger på med i denne indikator for på den måde at få et retvisende billede af udviklingen, og løbende arbejder for at flere bestande kommer med. Derudover bør man opdatere skemaet sådan at det er i tråd med nyeste rådgivning fra ICES vedr. østersøbestandene. Det samme gør sig gældende for gydebio masseindikatoren under "*Økosystemindikatorer i relation til havstrategidirektivet*". Her bør der også medtages flere bestande.

Desuden fremgår det under pkt. 5 at det der måles på er "*Antal bestande fisket på MSY-niveau*". Målet i fiskeripolitikken i følger artikel 2 er: "*restoring and maintaining populations of fish stocks above biomass levels capable of producing maximum sustainable yield*". Hvis målet er at bestandene skal være over MSY må F også sættes i forhold til dette mål. Dette bør fremgå af denne kontekst indikator.

Kontekstindikator 7:

Indikator for brændstoffektivitet bør gøres mere kvalitativ, da den ikke fortæller ret

⁷ Pikitch, E., Boersma, P.D., Boyd, I.L., Conover, D.O., Cury, P., Essington, T., Heppell, S.S., Houde, E.D., Mangel, M.,

Pauly, D., Plagányi, É., Sainsbury, K., and Steneck, R.S. 2012. Little Fish, Big Impact: Managing a Crucial Link in

Ocean Food Webs. Lenfest Ocean Program. Washington, DC. 108 pp.

meget om udviklingen i fiskeriet. At summe hele fiskeriflådens brændstofforbrug giver ikke et retvisende billede. Der er eksempelvis meget store forskelle på brændstofforbruget i det pelagiske trawlfiskeri vs. Det demersale trawlfiskeri og imellem det demersale trawlfiskeri og garn/krog/tejne fiskeriet. Notat fra Fødevarerøkonomisk institut bekræfter dette: "brændstofforbrug per kilo fanget fisk, er en retvisende indikator såfremt fangstsammensætningen mellem fartøjsgrupperne er nogenlunde ens. I dansk fiskeri fanger mange fartøjer imidlertid både industri- og konsumfisk, hvorfor indikator A mere afspejler andelen af industrifisk i fangsten end brændstoeffektiviteten. Denne indikator giver derfor begrænset mening,"⁸.

Derudover vil Greenpeace gerne anbefale at man addere endnu en indikator: Fisk i tons fanget med naturskånsomme redskaber⁹. At tilføje en ny indikator er helt inden for rammerne af EU's guidelines¹⁰, og det er samtidig en relativ nem parameter at måle på jf. fig. 1. nedenfor

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Trawlere	413.870	489.684	589.473	632.621	508.563	336.697	468.347
Not+kombifartøjer	71.327	129.941	116.904	130.391	130.648	93.781	119.569
Snurrevodsartøjer	5.317	5.671	5.545	6.194	6.024	6.103	4.889
Garn/krogefartøjer	14.388	14.335	10.666	13.036	11.484	11.171	11.788
Bundgarnsjoller m.m.	1.352	1.154	1.181	1.072	997	674	656
Andre fartøjer	4.347	3.535	3.671	2.860	5.275	5.633	5.517
I alt	510.601	644.319	727.440	786.174	662.992	454.059	610.766

Fig. 1. Udviklingen over tid i Danske FKA-fartøjers landinger i tons landet vægt. Gruppering er efter fartøjets typebetegnelse i NaturErhvervstyrelsens Fartøjsregister. Modtaget mandag d. 7. april 2014.

Desuden vil denne indikator også kunne bidrage til at vurdere om kystfiskerordningen lever op til forventningerne om at fremme kystfiskeriet samt Regeringens ønske om at sikre det danske kystfiskeri.

⁸ Aspekter af grøn omstilling i dansk fiskeri. FOI. Maj 2012

⁹ Defineret som fartøjer under 15 meter på maks. 25 tons, som fisker med passive redskaber samt semi-passive redskaber som snurpenot og snurrevod med tynde tove. Denne definition er taget fra "rapport fra arbejdsgruppe om kystfiskeri" som en mulig måde at afgrænse det naturskånsomme kystfiskeri på.

¹⁰ Det fremgår af Guidance Fiche NO 3 Common Indicators In The EMFF at "In addition to the common indicators presented in this fiche, MS may complement them with any optional indicators that are deemed relevant to the EMFF"

Greenpeace kommentere til afsnit 3: strategi

Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri (unionsprioritet 1) – side 53.

Specifikt mål a: Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster.

Kommentarer til Tabel 15

Det fremgår at en af de aktiviteter der kan støttes er direkte udsætning af ål som led i bevaringsforanstaltning i en EU-retsakt. Greenpeace støtter dette, men mener samtidig at denne form for udsætning bør kobles med et fiskeriforbud, genopretning af ålens vandringsruter, fjernelse af barriere mm. Desuden bør der rettes midler til at lave en samlet plan for marine og ferske vande – præcis som DTU anbefaler.¹¹ (Greenpeace støtter derfor mål under Specifikt mål b: Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning der hæver kvaliteten af ferske og marine vandområder samt ålens muligheder for at vandre.)

Der lægges i pkt. 2 op til at EMFF kan bruges til *at investere i maskiner, udstyr og redskaber, samt indretning af fartøjer, som fremmer øget klimavenlighed og miljømæssigt bæredygtigt fiskeri, herunder håndtering af uønskede fangster*. Med ønsket output: Et *"mere bæredygtigt fiskeri for så vidt angår uønskede fangster og mindre miljøpåvirkning, herunder klima"*.

De indikatorer der knytter sig til dette mål kan findes på side 72. Disse er: *"Færre uønskede fangster samt et lavere brændstofforbrug per ton fanget fisk"*.

Greenpeace mener ikke at disse mål er hensigtsmæssigt formuleret og det er for smalt udelukkende at fokusere på *brændstofforbruget per ton fanget fisk* som en indikator for klimavenlighed, idet:

FOR ENERGIEFFEKTIVISERING:

1: Målsætninger og indikatorer favorisere bundtrawlflåden

2: Energieffektiviseringer kan øge fiskerikapaciteten af fartøjerne¹²

3: Tidligere fødevareminister Mette Gjerskov har i svar til Folketinget netop undsagt sådanne tilskudsmodeller, og det var ministerens holdning at denne type ordninger (energieffektiviseringer) ikke er hensigtsmæssige i bestræbelserne på at opnå et bæredygtigt fiskeri¹³

4: At denne ikke giver et retvisende billede. (se side 8)

¹¹ Åleforvaltningsplan i Danmark. Michael Ingemann Pedersen, Gorm Rasmussen. DTU Aqua

¹² Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 2012-13 FLF Alm.del endeligt svar på spørgsmål 291 samt Greenpeace rapport: "Skatte kroner misbrugt i trawlfiskeriet"

¹³ Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 2012-13. FLF Alm.del endeligt svar på spørgsmål 167

Det bør derfor eksplicit indføres, at midler udelukkende kan bruges til at drive det nødvendig skift fra bundtrawl til skånsomt fisker¹⁴, med fx krog, tejner, garn eller snurrevod, og ikke til en effektivisering af bundtrawlsflåden. Denne prioritering vil også være helt i tråd med EMFFens ånd, idet der i EMFFen er et klart fokus på at sikre kystfiskeriet.

Brændstof udgør en stor post for især bundtrawlfiskeriet – op til 37 % af driftsomkostningerne¹⁵, og fiskefartøjer er undtaget for skat på deres brændstof¹⁶.

Ved fortsat at investere offentlige midler til at energieffektivisere trawlflåden i parallel med en skattefritagelse for brændstofforbrug favorisere man netop det fiskeri – trawlfiskeriet – som der beviseligt er langt mere problematisk både i forhold til overfiskeri, bundpåvirkning samt udsmid. Denne brug af offentlige midler går stik imod både EU's 2020 mål om intelligent og bæredygtig vækst samt stik imod de målsætninger der foreligger i EU's havstrategidirektiv.

Desuden har tidligere energieffektiviseringer ført til en øget trækraft på et stort antal fartøjer¹. Denne trækraft kan betyde at fartøjer bliver i stand til at trække tungere og større trawl, hvilket vil øge påvirkningen af den marine natur¹.

FOR SELEKTIVITET

For så vidt angår et fokus på selektivitet i bundtrawlsfiskeriet, er det ud fra dansk fiskeriflådes sammensætning, hvor langt størstedelen af de kommercielle fangster tages af trawlfartøjer, forståeligt at en vis mængde af midler tilgår udvikling af mere selektive redskaber, for at undgå de uønskede fangster for at imødegå de krav der er i fiskeripolitikken om at begrænse udsmid. Men også her er der brug for at der skelnes imellem at forbedre de i forvejen problematiske fiskerier (bundtrawlsfiskerierne) og så støtte det nødvendige skift til de mere skånsomme og i forvejen selektive fiskerier.

Det bør fremgå at det også er en målsætning at støtte de naturskånsomme fiskerier med en indikator der knytter sig til dette mål.

Det fremgår derudover i tabel 15 at EMFF kan bruges til *at investere i maskiner, udstyr og redskaber, samt indretning af fartøjer, som fremmer øget klimavenlighed og miljømæssigt bæredygtigt fiskeri, herunder håndtering af uønskede fangster*. Greenpeace mener ikke, at midler skal bruges til at gøre lastrum større eller på andre måder indrette fartøjer til at holde flere fisk ombord, idet offentlige midler bør gå til tiltag der overordnet set styrker fiskeriets bæredygtighed og genopbygning af bestandene og ikke fastholde problematiske fiskerier til at håndtere de uønskede

¹⁴ Skånsomt kystfiskeri defineret som fiskeri med fartøjer under 15 meter på maks. 25 tons, som fisker med passive redskaber samt semi-passive redskaber som snurpenot og snurrevod med tynde tove. Denne definition er taget fra "rapport fra arbejdsgruppe om kystfiskeri" som en mulig måde at afgrænse det naturskånsomme kystfiskeri på.

¹⁵ Fiskeriets Økonomi 2012. Fødevarerøkonomisk Institut.

¹⁶ Council Directive 2003/96/EC of 27 October 2003 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity

fangster. Sådanne programmer giver heller ikke mere bæredygtighed, et mindre belastet havmiljø eller reducere uønskede fangster. Som det ellers fremgår er det man vil opnå.

Det fremgår at der er *"behov for styrkelse af innovation og udvikling af fiskeredskaber, teknologier samt mere bæredygtigt, klimavenligt og ressourceeffektivt fiskeri"* og at dette opnås ved: *"Udviklingsarbejde, herunder teknologiudvikling. Udvikling af fiskeredskaber og indretning af fiskerfartøjer"*. Igen er det svært at se, hvordan indretning af fartøjer til at håndtere uønskede fangster kan give *"Mere bæredygtigt fiskeri for så vidt angår uønskede fangster og mindre miljøpåvirkning"*. Midler bør gå til at undgå fangsterne til at begynde med. Desuden vil den nævnte indsats som beskrevet – præcis som i det foregående program EFF - tilgodese bundtrawlsflåde, og ikke støtte det nødvendige skift til naturskånsomt fiskeri som der er brug for.

Det er derfor her – som det er for resten af tabel 15 – nødvendigt at præcisere at midlerne skal gå til at styrke det skånsomme fiskeri, med en indikator der afspejler om programmet lever op til disse mål. Eller som minimum øremærke en stor del af puljen til udvikling og styrkelse af dette fiskeri. Med en klar indikator der afspejler et mål for fangster fra det naturskånsomme fiskeri.

De nødvendige data for at lave en sådan prioritering og sikre det naturskånsomme fiskeri er allerede til stede. I notatet *"Miljøskånsomhed og økologisk bæredygtighed i dansk fiskeri"* af DTU fra 2013 fremgår det klart at påvirkningen af miljøet er mindre for de passive redskaber, samt at de har mindre discard. Passive redskaber har også et markant lavere brændstofforbrug end trawlerne. Et notat fra Fødevarerøkonomisk Institut konkluderer således at: *"Garn-krog fiskeri og notfiskeri med fartøjer længere end 40 meter er mest brændstoffeffektivt. Trawlfiskeri ... er mindre brændstoffeffektivt"*.¹⁷

Der ligger også en klar hjemmel i EU's fælles fiskeripolitik at flere fisk bør fanges med skånsomme redskaber (Artikel 17). En sådan prioritering ville også bidrage til opfyldelse af EU 2020 mål om at fremme beskæftigelsen idet der ligger mere direkte beskæftigelse i det naturskånsomme kystfiskeri. Samtidig er fiskeri med garn og krog også mere rentabelt end det demersale trawlfiskeri med fartøjer under 24 meter¹⁸.

Det fremgår ydermere af tabel 15 at: *"Der er behov for mere viden, rådgivning, overvågning og værktøjer med henblik på bedre forvaltning og økosystemforvaltning inden for fiskeriaktiviteter"* og at *"Analyser, studier, workshops, møder, forberedelse af lokale/regionale forvaltningsplaner og lignende EU-bevarelsesforanstaltninger i henhold til Natura 2000 og havstrategidirektivet, overvågning/monitorering/kortlægning af Natura 2000 og andre marine beskyttede områder, deltagelse i andre aktiviteter, der bidrager til at fremme biodiversiteten og økosystemer herunder rev og formidling, der fremmer fiskernes miljøbevidsthed"*. Her mener Greenpeace, at det ville være oplagt at støtten går til storskala-forsøg med fuldt fredede områder (samt områder hvor kun skånsomt fiskeri kan pågå) som en del af denne vidensopbygning. Der mangler i høj grad viden om hvordan sådanne områder

¹⁷ Aspekter af grøn omstilling i dansk fiskeri. FOI. 2012

¹⁸ Aspekter af grøn omstilling i dansk fiskeri. FOI. 2012

påvirker fiskebestande og biodiversitet i danske farvande. Til trods for at Wilhjelmudvalget allerede i 2001 i rapporten "*en rig natur i et rigt samfund*" anbefalede at lave sådanne undersøgelser. I Norge har forsøg med beskyttede områder vist positive tegn for fx torsk¹⁹. Der mangler sådanne studier i Danmark med en velgennemført før og efter undersøgelse (BACI). Der kan findes hjemmel til at udføre sådanne forsøg i forordningen artikel 40 c, d, f, i.

Desuden ville det være hensigtsmæssigt at undersøge effekterne på fisk af sand og grusudvinding samt genoprette steder hvor råstofindvinding har fundet sted. Der kan findes hjemmel til dette i forordningen artikel 40, i.

Selvom Danmark ikke planlægger at lave en "action plan" for det kystnære fiskeri grundet vi ikke ifølge forordningen er forpligtet til det, vil Greenpeace dog alligevel bemærke at en del af ånden i EMFF netop er at støtte kystfiskeri (defineret som fartøjer under 12 meter der ikke bruger slæbende redskaber).

Derfor vil Greenpeace gerne opfordre Danmark til at lave sådan en "action plan". Meget af forarbejdet er allerede gjort idet forslag, visioner og virkemidler allerede ligger klar i rapport fra den Arbejdsgruppe om kystfiskeri der blev udgivet i maj 2013.

Kommentar tabel 16 - Oversigt over indsatser med henblik på bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer

Heri fremgår udelukkende tiltag knytte til vandløb og søer. Dette er ikke dårligt, men der er brug for at understrege at midler også skal tilgå marine genopretningsprojekter, eksempelvis genopretning af stenrev eller områder der er ødelagt grundet råstofudvinding. Der er hjemmel til dette i artikel 40. Mange fisk er forsvundet fra de danske kystområder²⁰ siden 80'erne. Hvad dette skyldes er endnu uvist, men en genopbygning af de kystnære rev vil ikke bare gavne fiskebestandene og fiskeriet, men også bidrage til at genoprette den marine biodiversitet.

Der er en outputindikator der knytter sig til "Specifikt mål a: Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster" hvor det er et mål at have to projekter i 2022, der sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer (side 77) uden at der i de specifikke mål i tabel 15 er klart at det er genetablering af natur der er planen. Dette bør rettes.

Kommentar tabel 17 - Oversigt over indsatser med henblik på en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder

Greenpeace støtter ikke den danske model med omsættelige kvoter, og mener at adgang til kvoter bør betinges af, hvilke fiskerier der er mindst belastende for naturen og som bidrager mest til beskæftigelsen.

Det sagt så mener Greenpeace at områderne der kan dækkes ifølge tabel 17 bør udvides til at dække de nye forpligtigelser i fiskeripolitikken vedr. fordelingen af

¹⁹ Moland E,Olsen, EM, Knutsen, H,Garrigou P, Espeland SH, Kleiven AR, Andre C,Knutsen. JA. 2013. Lobster and cod benefit from small-scale northern marine protected areas: inference from an empirical before–after control-impact study.

²⁰ KYSTFISK I. Kortlægning af de kystnære fiskebestandes udvikling på basis af fiskernes egne observationer i perioden fra 1980'erne til 2013. DTU. 2014

fiskerimuligheder (jf. Artikel 17 i fiskeripolitikken), hvilket også ligger inden for rammerne af artikel 36 i forordningen.

For nuværende er de aktiviteter der ifølge udkastet kan støttes: *Udvikling af forvaltning og it-systemer til allokering og styring af fiskerimuligheder, møder og workshops. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed*"; men udelukkende med henvisning til reguleringssystemet med omsættelige fiskekvoter (FKA). Der er dog kommet nye forpligtigelser i fiskeripolitikken der forpligtiger Danmark til en mere kvalitativ fordeling af fiskerirettigheder. I artikel 16 (6) i fiskeripolitikken fremgår det at:

"Each Member State shall decide how the fishing opportunities that are allocated to it, and which are not subject to a system of transferable fishing concessions, may be allocated to vessels flying its flag (e.g. by creating individual fishing opportunities). It shall inform the Commission of the allocation method"

Nærmere omstændigheder for hvordan disse fiskerimuligheder skal fordeles behandles i artikel 17, og her fremgår det, at medlemsstaterne skal:

"use transparent and objective criteria including those of an environmental, social and economic nature. The criteria to be used may include, inter alia, the impact of fishing on the environment, the history of compliance, the contribution to the local economy and historic catch levels. Within the fishing opportunities allocated to them, Member States shall endeavour to provide incentives to fishing vessels deploying selective fishing gear or using fishing techniques with reduced environmental impact, such as reduced energy consumption or habitat damage"

Fishing opportunity er ikke defineret i fiskeripolitikken men det er det i COUNCIL REGULATION (EC) No 1224/2009 som: *"quantified legal entitlement to fish, expressed in terms of catches and/or fishing effort"*.

Selvom Danmark har omsættelige kvoter – og disse måske derfor ikke er omfattet af artikel 17 - så er havdage IKKE omfattet af denne omsættelighed, og derfor er Danmark forpligtet til at fordele havdage/KW dage baseret på artikel 17.

Det vil højst sandsynligt kræve andre it systemer eller videreudvikling af dem der for nu er tilknyttet udelukkende FKA, og derfor bør det fremgå af tabel 17 at midler også bør kunne gå til at understøtte dette element og implementering af fiskeripolitikken.

Det er desuden en forpligtigelse at udvikle disse kriterier i en åben proces med involvering af alle relevante stakeholders samt offentliggøre disse kriterier inden udgangen af 2014 sådan at disse kriterier kan tages i brug fra 2015.

Derudover er valget af indikator til denne indsats meget uforståelig. Af tabel 32: Resultatindikatorer for en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder fremgår det at titlen på resultatindikatoren er "ændring i uønskede fangster" og målet

for 2022 er: ”færre uønskede fangster”. Disse indikatorer hænger slet ikke sammen med indsatsen om at forbedre it systemerne. For målintikatorer i tabel 45 bør outputindikator samt målværdi følgelig ændres til at afspejle det ændrede fokus for denne indsats.

Kommentarer til Specifikt mål bb: Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri

Det fremgår her at: *”Indsatsen under denne unionsprioritet forventes at blive understøttet af en facilitator, der skal have tæt kontakt til fiskere, bidrage til netværk og samarbejde på tæers i hele værdikæden om projekter, der kan støttes under programmet”*. Det må gerne understreges at der her er tale om en kystfiskerfacilitator hvis det er det der menes.

Tabel 18: Oversigt over indsats med henblik på bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet

I tabellen kunne det være oplagt at have større fokus på at det var det naturskånsomme kystfiskeri der var omdrejningspunktet for indsatsen. Netop behov for viden og materiel til håndtering og sikring af kvaliteten af de fangede fisk er en udfordring som især knytter sig til de mindre fartøjer²¹. Derudover bør der adderes nogle mere relevante indikatorer der knytter sig til denne indsats. (jf. tabel 33)

Kommentar Tabel 19: Oversigt over indsats med henblik på styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet

Målene i denne indsats hænger ikke sammen med de parametre man vil måle på. Man vil: *”udvikle af maskiner, produkter, processer, organisering m.m. med kommercielt sigte. Forsøg og afprøvning samt køb af udstyr i forbindelse hermed”*. Projekter skal *”udvikle fiskeriet”* og på den måde få bragt *”brændstofforbrug per ton fanget fisk ned”*. (jf. indikator i tabel 34) For fisker/forsker samarbejdet er målet om færre uønskede fangster et mere oplagt mål, men det bør sigtes bredere sådan at der som output kommer en større forståelse og viden om forskellige fiskeriers påvirkning af naturen og biodiversiteten samt vidensopbygning vedr. beskyttede områder idet disse studier i en dansk kontekst mangler.

Kommentar Tabel 24 Oversigt over indsats med henblik på dataindsamling

Her kunne man evt. henvise til tabel 29 der omhandler dataindsamling i forhold til naturdirektiverne. Derudover bør det fremgå, at effekten af marint beskyttede områder bør prioriteres i det der i den grad mangler viden om disses effekt i danske farvande. Både for kommercielt vigtige bestande, men også for biodiversiteten og økosystemet som helhed. I fiskeripolitikken er en af målsætningerne at fiskeripolitikken skal være kohærent med EUs miljøpolitik især målene under EUs havstrategidirektiv om at opnå god miljøtilstand i 2020. Et primært værktøj til opnåelse af God miljøtilstand er brugen af beskyttede områder, så det er derfor oplagt at der kanaliseres penge til at oprette disse områder, og løbende overvåge disse områder – også i tæt samarbejde med de relevante lande

²¹ Rapport fra arbejdsgruppe om kystfiskeri. 22. maj 2013

Kommentar tabel 26 Oversigt over indsatser med henblik på udvikling af fiskeriområder

Det primære fiskeri bidrager med 1,1 promille af den totale danske beskæftigelse. Inkluderes fiskeforarbejdning, fiskeengroshandel, fisketailhandel, akvakultur og følgeerhverv forøges dette tal men udgør stadig mindre end 1 %. Fiskerisektoren kan derfor betegnes som et lille nationalt erhverv, selv i de kommuner hvor fiskeriet udgøre en væsentlig del, er fiskeriet ikke et hovederhverv.²²

Selvom det er en mulighed i programmet at skabe alternativ beskæftigelse og diversificeret aktiviteter, har der været sået tvivl om det nuværende programs prioriteringer på dette område. Politikken havde således i 2011 en artikel under overskriften: "*Fiskeristøtte går til bøger og viser*", hvor eksperter udtalte at visse udlæg fra fiskerifonden ikke har gavn for beskæftigelsen og med politisk opbakning til at se på måden disse midler blev fordelt på.

Greenpeace mener at beskæftigelsen bedst øges i fiskeriområderne ved at satse på det naturskånsomme fiskeri og ved at skabe et marked og et brand for de fisk der er fanget naturskånsomt, og støtte udbredelsen af disse produkter. Der er stadig beskæftigede i disse fiskerier, og det handler om at bibeholde denne beskæftigelse samt øge beskæftigelsen i dette fiskeri. Det er også fiskeriet med garn og krog der er mest rentabelt (næst efter Industri trawlere >24 m og Not/trawl >40 m)²³, og derfor giver det mening at støtte disse fiskerier. En undersøgelse fra England viser desuden at det samfundsgavnligt bedst kan betale sig at fange fisken med skånsomme redskaber frem for store bundtrawlere²⁴.

Kommentar Tabel 27: Oversigt over indsatser med henblik på styrket markedsorganisering

Greenpeace mener ikke at der skal tilgå flere offentlige midler til MSC mærket. Mærket er under skarp beskyldning, og er i flere artikler blevet kritiseret voldsomt både på grund af klageproceduren²⁵ og på grund af at fiskerier certificeres uden at være bæredygtige²⁶.

I den kystfiskerrapport der blev overleveret til Mette Gjerskov var et af hovedbudskaberne at kystfiskeriet kunne styrkes igennem markedsføring, fx gennem en mærkningsordning. Taget i betragtning at en af hovedformålene i fiskeripolitikken – som EMFFen jo skal støtte er at "*promote coastal fishing activities*" (artikel 2,5,i) ville det her være godt helt konkret at nævne kystfiskeriet i tabellen.

Det fremgår under afsnitte kystfiskeri i det fremsendte udkast side 92 at: "*Fødevareministeriet forventer desuden at afsætte penge til igangsættelse af et*

²² Aspekter af grøn omstilling i dansk fiskeri. FOI. 2012

²³ Aspekter af grøn omstilling i dansk fiskeri. FOI. 2012

²⁴ Value Slipping Through the Net. Managing fish stocks for public benefit. Rupert Crilly and Aniol Esteban. NEF. 2011

²⁵ A review of formal objections to Marine Stewardship Council fisheries certifications. Biological conservation. 2013

²⁶ Evaluation and legal assessment of certified seafood. Marine Policy. 2012

arbejde vedrørende udvikling af et mærke for fisk fanget af kystfiskere, så disse fisk kan markedsføres som et særligt produkt". Dette mål burde også indgå her.

Greenpeace støtter ikke den overordnet indikator der hedder certificeringer (jf. tabel 40) grundet vores skarpe – og berettigede – kritik af MSC mærket. Derimod bør der oprettes en indikator der specifikt knytter sig til oprettelsen af et mærke for det naturskånsomme kystfiskeri med mål knyttet til andelen af fisk der certificeres under denne ordning, og med mål for markedsandele samt andel af eksport.

Fremme implementering af den integrerede havpolitik

Det fremgår at: *"Nationalt er det en stor udfordring at gennemføre de forpligtelser, der er i forhold til Natura 2000-områder og havstrategidirektivet, særligt pga. manglende viden og værktøjer"*. Denne konklusion/påstand er Greenpeace ikke enig i. Der foreligger klar videnskabelig dokumentation for at stenrev og hård bund påvirkes negativt af bundslæbende redskaber. Til trods for forpligtelserne i habitatdirektivets²⁷ artikel 6 (2) om at indføre passende foranstaltninger i de udpegede områder fra udpegningsstidspunktet, hvis aktiviteter kan tænkes at påvirke områderne negativt, er der kun i meget få marine områder med hård bund indført fiskeriregulering, og den øvrige planlagt indsats er for sen og for uambitiøs til at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kommentar til tabel 29: Oversigt over indsats med henblik på implementering af den integrerede havpolitik

Som output fremgår det at dette er et *"bedre grundlag for beskyttelse af havmiljøet og bidrag til gennemførelse af havstrategidirektivet"*. Dette mener Greenpeace er alt for uambitiøst. Havstrategidirektivet er miljøspøjlen i IMP, og opnåelsen af målsætningerne i dette direktiv er hvad IMP handler om på miljøområdet. Ikke kun at få bedre viden. I tabel 42 *"Resultatindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik"* er der ingen målsætninger. Her ville *"God Miljøtilstand"* samt oprettelse af marint beskyttede områder som forpligtiget i artikel 13 i havstrategidirektivet være åbenlyse indikatorer at vælge og dermed bruge som sigtemål. Beskyttede områder i regi af havstrategidirektivet skal allerede foreligge med indsatsplanerne i 2016, så det burde være muligt allerede nu at sætte danske målsætninger.

Desuden blev de Europæiske ministre enige om i "The Limassol Declaration" vedr. Den integrerede havpolitik at:

"Achieve or maintain good environmental status of marine waters by 2020, by continuing the effective implementation of the obligations of the Marine Strategy Framework Directive being the environmental pillar of the IMP, including the development of a coherent network of marine protected areas, and implement the EU Biodiversity Strategy 2020".

²⁷ Rådets Direktiv 92/43 / EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Output bør derfor være en reel beskyttelse af de danske havområder samt opnåelse af God Miljøtilstand.

Kommentar til 3.3. Relevante foranstaltninger og outputindikatorer

Kommentar til Art. 35, 36 og 37. Tidligere støtteordninger har primært sigtet på at udvikle trawlfiskeriet sådan at disse fiskerier kunne pågå i eksempelvis Natura 2000 områder. Der foreligger allerede dokumentation for at naturskånsomme redskaber begrænser fiskeriets påvirkning af naturen, og derfor bør det eksplicit fremgå her at ordninger og udvikling skal sigte på at udvikle og støtte det naturskånsomme fiskeri.

Kommentar Art 38. Det er uforståeligt hvad der menes med *"Antal projekter, der støtter Natura 2000-områder i fiskeri"* samt hvad der menes med *"Antal projekter, der støtter beskyttede marine områder (MPA's) i fiskeri"*

Desuden mener Greenpeace at et mål om to projekter der *"sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer og begrænse klimaforandringer"* er for lidt.

Desuden må det uddybes hvad der menes med *"begrænser klimaforandringerne"* i denne sammenhæng. Greenpeace mener at genetablering af ødelagt natur skal have en høj prioritet i programmet. Desuden er det svært at gennemskue præcis hvilke aktiviteter i tabel 15 dette output knytter sig til.

Kommentar Art. 39. Det er svært at se hvordan *"Energieffektivitet og modvirkning af klimaforandringer"* kan knyttes til en indikator der hedder: *"Antal projekter, der sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer"*. Begrænse klimaforandringer giver mere mening, men igen vil Greenpeace gerne understrege at den bedste måde at sænke energiforbruget på i fiskeriet, er et skift til naturskånsomme redskaber, derfor bør en outputindikator være knyttet til antal projekter der sigter på at fremme det naturskånsomme kystfiskeri.

Kommentar 4.1. Beskrivelse af de specifikke behov i Natura 2000 områder og bidraget til et sammenhængende netværk af områder for genopretning af fiskebestande

Greenpeace finder ikke de oplyste indsatser ambitiøse nok. Det fortsatte fokus på en lille forbedring af trawlfiskeri viser ingen udvikling, men derimod bibeholdelse af status quo. Der er brug for at satse på og udvikle det naturskånsomme fiskeri, og ikke bruge midler til at bibeholde et bundtrawlfiskeri i naturbeskyttede områder.

Greenpeace har været vidne til storskala projekter i forbindelse med øget selektivitet og *"skånsomhed"* i trawlfiskeriet, for at det forsat kan pågå på fx Doggerbankes og i Limfjordens Natura 2000 områder. Vi mener dog ikke at denne tilgang er ambitiøs nok, eller at denne tilgang bidrager til vigtige målsætninger i fx EU's havstrategidirektiv. Dette gælder fx deskriptor 1 (biodiversitet), deskriptor 4. fødenet, og deskriptor 6. havbundens intergritet som dette program ellers hævder at være bygget op omkring (jf. side 51), og mener heller ikke at bundslæbende fiskeri er foreneligt med gunstig bevaringsstatus i langt de fleste Natura 2000 områder.

Omdrejningspunktet for administrationen af programmet generelt er ressourceeffektivitet og energieffektivitet. Med det fokus begår dette program samme eklatante fejl som det nuværende – det støtter det tunge resursekrævende trawlfiskeri og holder det skånsomme fiskeri udenfor.

Det fremgår desuden at: *"Eksempelvis har Danmark udpeget 65 marine Natura 2000 områder for beskyttelse af rev. Beskyttelse af disse rev vil sammen med ovenstående initiativer bidrage til genopretning af fiskebestande"*. Der er absolut ingen beviser for eller noget der tyder på at den meget mangelfulde, pletvise og uambitiøse beskyttelse af de marine Natura 2000 områder vil bidrage til genopbygningen af overfiskede bestande. Derfor bør denne påstand fjernes.

Greenpeace vil endnu engang understrege at der også bør være en langt mere ambitiøs målsætning for genopretning af den marine natur.

Kommentar til 4.2. Beskrivelse af handlingsplan for kystfiskeri

Som fremhævet ovenfor mener Greenpeace at Danmark bør lave en handleplan for det naturskånsomme kystfiskeri med udgangspunkt i den rapport som arbejdsgruppen om kystfiskeri blev enige om i 2013. Greenpeace støtter Fødevareministeriets plan om et mærke for fisk fanget af kystfiskere, men vil gerne påpege at en stor del af den arbejdsgruppe der var nedsat af fødevareminister Mette Gjerskov anbefalede at dette mærke havde naturskånsomheden som omdrejningspunkt.

Eksporten af økologiske varer er firedoblet siden 2006 og nåede i 2011 1.038 millioner kroner, en stigning på 21 pct. alene fra 2010. Det økologiske eksporteventyr understøtter Fødevareministeriet blandt andet gennem midler til udvikling af nye produkter og målrettet eksportfremme. Der er ikke noget der taler imod at skånsomt fanget fisk ikke kunne gøres til det næste gode bæredygtige eventyr for Danmark! Storbritannien og Tyskland var først med på bølgen i forhold til MSC – det er netop disse markeder vi skal føde ind til ved at satse på det naturskånsomt fiskeri med en god historie.

For spørgsmål kontakt venligst

Hanne Lyng Winter, havbiolog Greenpeace
Njalsgade 21, 2300 København S
E-mail: hanne.winter@greenpeace.org
Tlf.: 28 10 90 59